

Cuprins

Partea I	
EDUCAREA BĂIEȚILOR, O AVENTURĂ	11
<hr/>	
<i>Capitolul 1</i>	
Un nou drum	13
<i>Capitolul 2</i>	
De ce nu ne dorim ca fiii noștri să fie niște băieți tipici	21
<i>Capitolul 3</i>	
Băieții sunt altfel	35
Partea a II-a	
PROVOCAREA	49
<hr/>	
<i>Capitolul 4</i>	
Cavaleri în devenire: începutul unei aventuri de-o viață	51
<i>Capitolul 5</i>	
Pregătirea fizică pentru marea aventură	63
<i>Capitolul 6</i>	
Codul: Iubește-L pe Dumnezeu	79
<i>Capitolul 7</i>	
Codul: Fii ascultător	97

<i>Capitolul 8</i>	
Codul: Ia atitudine în fața nedreptății	115
<i>Capitolul 9</i>	
Codul: Protejează-i pe cei slabi.....	129
<i>Capitolul 10</i>	
Codul: Respectă femeile	145
<i>Capitolul 11</i>	
Codul: Poartă-te cuviincios	165
<i>Capitolul 12</i>	
Codul: Spune adevărul	185
<i>Capitolul 13</i>	
Codul: Fii generos	203
<i>Capitolul 14</i>	
Codul: Perseverează.....	221
<i>Capitolul 15</i>	
Codul: Excelența.....	241
Partea a III-a	
AVENTURA NU SE OPREȘTE AICI	255
<hr/>	
<i>Capitolul 16</i>	
Educarea cavalerilor moderni: o misiune pe termen lung	257
ANEXE	
<hr/>	
Materiale	265
Mulțumiri	269

✠ PARTEA I

Educarea băieților, o aventură

✠ CAPITOLUL 1

Un nou drum

ÎNTR-O ZI – CU MULT timp în urmă, la vârsta aproape „matură” de 12 ani – mă îndreptam către cofetăria din cartier. Niște băieți pierdeau vremea pe acolo și își aruncau unul altuia insulte, în joacă. Se adresau unul altuia cu numele fiecărei părți a corpului și al fiecărei funcții anatomice existente și râdeau, crezându-se deștepți-foc. Știam ce urma să se întâmple. Făcându-mă mică în sinea mea, am început să merg mai repede. În timp ce treceam prin dreptul lor, s-au oprit puțin, apoi și-au îndreptat atenția asupra mea. Noua țintă a ironiilor eram eu, iar apropourile au devenit fățiș sexuale. Unii dintre băieți mă tachinau, în timp ce alții se uitau în altă parte, poate de rușine. Doi dintre băieți s-au luat după mine, tocmai când intram în magazin. Bătrânul cumsecade care se ocupa de magazin nu tolera un asemenea limbaj și le-a spus băieților să plece. Dând din umeri cu indiferență, băieții au ieșit din magazin, în căutare de noi surse de amuzament.

Astfel de băieți sunt peste tot – cei nepoliticoși și cruzi, cei care se distrează luându-se de alții, cei care, cu toată bravada

lor, sunt reduși la tăcere și devin neputincioși atunci când cineva îi înfruntă. Mentalitatea „mi se cuvine” are rădăcini adânci, rezultatul fiind niște adolescenți care fac numai ceea ce poftesc și se comportă ca niște copilași care fac crize de nervi atunci când cineva nu le face pe plac. Se așteaptă ca totul să le fie oferit pe o tavă de argint, în timp ce ei lenevesc și se distrează. Băieții sunt din ce în ce mai puțin implicați, deconectați de toate lucrurile care contează cu adevărat. Mulți dintre ei au probleme la școală, preferând tentația jocurilor video și din ce în ce mai puțini merg la colegiu și reușesc să-l și absolve. În loc să-și dorească independența, tinerii aleg să locuiască în casa părinților, bazându-se pe susținerea financiară a acestora pentru mai mult timp, spre deosebire de tinerele de aceeași vârstă. În această nouă vârstă a copilăriei, mediocritatea și apatia devin reperele predominante ale masculinității.

✠ DE LA IDEALISM LA FATALISM

Cei mai mulți dintre noi suntem cuprinși de idealism atunci când devenim părinți. Ținem în brațe un bebeluș drăgălaș și ne uităm cu ochii pierduți și plini de emoție la prospețimea pielii lui, la gurița ca un boboc de trandafir și la urechiușele perfect rotunde. Când ne apucă strâns de deget, o promisiune tăcută ne cuprinde inima – să-l creștem bine pe acest micuț, să creștem un copil care va schimba lumea. Apoi, ne lovește realitatea. Dacă nopțile albe sau plânsetul inexplicabil, pe care nu îl poți calma în niciun fel, nu reușesc să-ți sădească în inimă îndoiala, probabil că lucrurile se vor schimba după ce copilul va face prima criză de nervi în public. Poate că s-a întâmplat

atunci când a scos toate jucăriile, tocmai după ce făcuseși curat sau poate că l-ai prins cu o minciunică nevinovată după ce i-ai explicat de nenumărate ori că trebuie să spună adevărul. Poate că ai fost cât pe ce să te declari învinsă la ora de culcare, pe când copilul alerga în cerc în jurul tău, insistând că nu e oboșit sau când copilul a dispărut ca prin magie, tocmai după ce îl rugaseși să te ajute cu ceva. Când copiii o iau razna, e foarte tentant să îi faci să stea cuminți lăsându-i să se joace pe computer sau pe tabletă.

Cred că suntem de acord, a fi părinte nu e pentru cei slabi de inimă. E nevoie de dedicație și de multă consecvență pentru a învăța să punem pe primul plan nevoile (și nu dorințele) copiilor noștri. E ușor să obosești și să te plictisești, fiindcă în unele zile e, pur și simplu, inevitabil. Poate fi tentant să o lăsăm mai moale și să le permitem copiilor să facă lucruri pe care spuseserăm că nu îi vom lăsa să le facă niciodată sau să le ignorăm purtarea necuviincioasă, deoarece nu vrem să ne ocupăm de așa ceva la momentul respectiv. Între idealismul proaspeților părinți și corvoada zilnică de a fi părinte, se poate instala fatalismul, cu riscul de a crede stereotipurile culturale referitoare la băieți. Nu trebuie să permitem unor astfel de gânduri să ne controleze.

Se discută mult pe acest subiect. Dar care sunt soluțiile? Cu toții avem nevoie de sfaturi practice pentru a putea inspira această generație de băieți și pentru a schimba microcultura în care vor crește fiii noștri. Avem nevoie de o hartă, ca să spunem așa, care să ne indice un drum. Ceva care să ne ofere o direcție, dar care să fie destul de flexibilă încât să permită fiecărei familii și fiecărui băiat să-și croiască singuri drumul. Acesta este obiectivul cărții de față – să ne ofere o strategie și un plan pentru a stimula imaginația băieților și să contribuie la crearea

unei culturi familiale și sociale care să-i pregătească pe băieți pentru a face din lumea din jur o lume mai bună.

Oare ne putem crește băieții astfel încât să fie siguri pe ei și, în același timp, cumsecade? Oare este posibil să fructificăm toată energia și elanul copilăriei pentru a le captura imaginația, în zborul lor spre maturitate?

Aici își face intrarea în scenă lumea cavalerilor. Aceștia i-au fascinat pe băieți încă din Evul Mediu, pe când cavalerii reali cutreierau lumea. Nici băieții mei nu au fost diferiți. Dacă este posibil să fii în același timp un visător naiv și de o concentrare plină de stoicism, așa erau băieții mei când ne-am cufundat pentru prima dată în istoria Evului Mediu. Atunci am citit despre cavalerism pentru prima oară. Am fost surprinsă de ce am aflat. M-am gândit mereu la cavalerism doar ca la modul în care un bărbat se poartă cu o femeie. Însă, este mult mai mult decât atât. Este vorba despre o întreagă conduită. În timp ce băieții mei purtau războaie imaginare peste tot în preajma mea, eu citeam și visam să cresc niște cavaleri moderni.

Mi-am dorit să-mi învăț băieții să-și trateze semenii cu respect, să se lupte pentru ceea ce este corect și drept, să ia atitudine împotriva nedreptății și a răului, să-i apere și să-i ocrotească pe cei mai slabi decât ei. În zilele noastre, atitudinea înjositoare față de femei este din ce în ce mai des întâlnită, iar eu îmi doream ca fiii mei să fie puternici și să arate respect și grijă, nu numai față de femei, ci față de *toată lumea*.

Am întrezărit șansa de a-mi inspira băieții să se construiască unul pe celălalt, în loc să-i distrugă pe alții. Deși trăim într-o cultură a obsesiei *de sine*, am vrut să pun accentul pe a-L iubi mai întâi pe Dumnezeu și, pornind de aici, pe iubirea față de semenii.

Și astfel, pe măsură ce învățam despre istoria Evului Mediu, ne concentram și pe dezvoltarea caracterului. Cu cât învățam mai mult, pe atât erau mai inspirați băieții mei. Voiau să îi imite pe cavaleri în toate aspectele. Și, de ce nu? Un cavaler are o viață aventuroasă. Cavalerii sunt respectați și admirați pentru vitejia lor legendară; sunt chemați în vremuri de restriște și pornesc la luptă pentru a-și salva și a-și ajuta semenii. Acesta a fost momentul în care mi-a venit ideea! De ce să nu îmi „pregătesc” băieții pentru a deveni cavaleri? Anunțul a fost primit cu strigăte pline de încântare și determinare, deoarece băieții erau nerăbdători să înceapă. Pregătirea zilnică a fost riguroasă (pentru niște băieți) și a inclus alergare, exersarea trasului cu arcul, lupte cu săbiile, galopuri pe bețe până în parc (în armură completă – ar trebui să vedeți ce priviri curioase ne aruncau vecinii!), simulare de bătălii și repetiții pentru turnir. Ba mi-au lustruit și argintăria, fiindcă armele lor erau făcute din carton, polistiren expandat și hârtie presată.

Nu ne-am oprit aici... Pentru a-i crește asemenea unor cavaleri moderni, le-am prezentat noțiunea de cavalerism. După cum era de așteptat, băieții mei au fost atrași și de această idee, astfel încât am rezervat o parte din pregătirea lor de cavaleri pentru instruirea, exersarea și răsplătirea comportamentului cavaleresc. Există nenumărate ocazii, chiar și pentru băieții mai mici, de a aplica codul cavalerilor în viața de zi cu zi.

Băieții mei trebuiau să aspire la cele ce urmează:

1. Iubește-L pe Dumnezeu cu toată inima, sufletul, mintea și puterea ta
2. Ascultă de cei cu autoritate asupra ta
3. Împotrivește-te nedreptății și răului
4. Apără-i și ocrotește-i pe cei slabi

5. Respectă onoarea femeilor
6. Poartă-te cuviincios
7. Spune întotdeauna adevărul
8. Fii generos și dornic să împarți cu alții
9. Perseverează și du la bun sfârșit ce ai început
10. Încearcă să excelezi în tot ceea ce faci.

Băieților mei le plac graficele care le arată progresul, astfel încât am tipărit „tabele de pregătire pentru cavaleri”, pentru cei doi băieți, mai mari. Când observam o faptă cavaleriească, le acordam stele. În curând, au început să intensifice competiția, protejându-și fratele mai mic în fața nedreptății (războindu-se cu celălalt frate) sau întrecându-se să-i deschidă ușa la mașină Mătușii B. Băieții de-abia așteptau să care cumpărăturile, de la magazin la mașină și de la mașină în casă. Am observat că până și fiul meu care avea probleme cu mințitul spunea adevărul, chiar dacă aceasta însemna că va înfrunta consecințele – o adevărată dovadă de curaj și de putere. După aceea, am organizat o ceremonie dublă în care ambii băieți au fost înălțați la rang de cavaler de către regele casei. Au fost surprinzător de serioși în ceea ce privește ceremonia, pregătind sala tronului și îngenunchind cu mare respect. Până și băiețelul meu de 3 ani s-a oprit din alergătura lui frenetică pentru a se uita și a participa la ceremonie. Chiar și la mult timp de la prima noastră incursiune în Evul Mediu, băieții încă erau dornici să-și continue pregătirea de cavaleri și să-și sporească puterea și valoarea.

Mi-am dat seama că această pregătire în ale cavalerismului era doar începutul. Am reluat pregătirea de multe ori, cu antrenamente din ce în ce mai avansate. Am introdus antrenamente fizice mai intense, trecând de la un arc cu săgeți cu ventuze la un set adevărat de tragere cu arcul pentru copii, folosind

✠ CAPITOLUL 7

Codul: Fii ascultător

✠ *Ascultă de cei care au autoritate asupra ta*

Un cavaler adevărat înțelege valoarea liderilor și a autorității. Un cavaler redutabil înțelege că pentru a fi un bun conducător, trebuie mai întâi să învețe să fie un bun supus.

„HAIDE SĂ ÎL ÎNTREBĂM PE regele casei.” În mijlocul unei mese în familie, băieții mi-au adus aminte de o întrebare pe care mi-o adresaseră mai devreme. Citind despre viața cavalerilor, am aflat că loialitatea față de Dumnezeu și față de rege (sau regină) era ceva fundamental, iar în anii de pregătire, supunerea era esențială. Îi întrebasesem pe micii mei scutieri cine e regele casei noastre. „Tata”, au răspuns ei în cor. A fost o revelație.

Există mai multe sfere de autoritate și deși țara noastră nu este condusă de o monarhie, nevoia de ordine, conducere, guvernare și asumare a responsabilității este la fel de puternică.

Mama nu are voie să conducă mașina cu viteză, deoarece încalcă legile regatului. Băieții noștri știu foarte bine acest lucru, fiindcă așa le-a spus odată un domn cu o mașină frumoasă și strălucitoare, cu niște lumini pe capotă... Tata nu are libertatea de a merge la serviciu doar atunci când are chef. La serviciu există un șef, o autoritate, iar dacă nu îl ascultă, își poate pierde slujba. Cu toții răspundem în fața celor care au autoritate asupra noastră. În ceea ce-i privește pe copiii noștri, noi reprezentăm autoritatea pentru ei. Depind de noi pentru a-i ține în siguranță, a-i ghida și a-i pregăti pentru momentul în care vor avea propria lor sferă de autoritate, fie că va fi acasă, în cadrul comunității sau la serviciu. Copiii noștri trebuie să învețe să asculte de cei care au autoritate asupra lor.

Trăim într-o lume confuză, în care adesea cei care „domnesc” sunt copiii, iar părinții încearcă să le facă pe plac, temându-se că i-ar putea îndepărta dacă preiau controlul. A asculta a devenit un cuvânt fără nicio semnificație, iar părinții înghit minciuna că din copii ascultători ies adulți mult prea docili. Atunci când părinții nu își acceptă rolul de lideri ai familiei, cei care fac regulile sunt copiii. Iar acesta este un rol cărui nu sunt pregătiți să-i facă față.

Trebuie să trecem de la un cămin care se rotește în jurul copiilor la un cămin centrat pe familie, în care să ne asumăm rolul de conducători mărinimoși. Învățându-i pe copii să ne respecte autoritatea, îi pregătim pentru viitoarele lor interacțiuni cu diferite forme de autoritate și pentru a deveni cândva liderii propriilor lor sfere de autoritate. Nu trebuie să renunțăm la poziția de rege și regină ai căminului nostru. Care sunt atribuțiile unui lider ideal? Cum ne pot inspira și ajuta aceste caracteristici în periplul nostru ca părinți? Lumea regilor, reginelor, cavalerilor și a scutierilor ne oferă multe învățăminte despre

relația dintre părinți și copii. Când ne gândim la conducătorul ideal, ne imaginăm pe cineva care este corect, dar și îngăduitor. Cineva care își iubește supușii și țara. Cineva care se gândește mereu la binele poporului său. Ne gândim la cineva care e plin de compasiune și iubitor, loial poporului său și puternic. Un lider bun se gândește la viitor, având grijă să asigure bunăstarea și mersul înainte al țării. Un conducător bun vede imaginea de ansamblu și face ce este mai bine pentru poporul său, chiar dacă acesta nu apreciază disconfortul temporar.

Nu îți evocă cele de mai sus portretul unui părinte ideal? Dar copiii noștri nu sunt doar un popor oarecare al unui regat îndepărtat. Miza este și mai mare, deoarece copiii noștri sunt oamenii pe care îi iubim cel mai mult.

În trecut, regele avea responsabilitatea de a asigura protecția, ordinea și viitorul regatului său. Aceste îndatoriri le avem și noi în ziua de azi ca părinți. Ajutându-ne copiii să-și formeze obiceiul de a ne da ascultare, ne putem achita mai bine de îndatorirea de a-i pregăti pentru viitor. Nu îi putem proteja dacă nu ne ascultă. Nu putem asigura pacea și ordinea în viața lor, atât timp cât domnește haosul. Nu îi putem pregăti pentru viitor dacă nu ne iubim și respectăm reciproc.

Sunt 6 ani de când am pornit în aventura cavaleriească și ne-am însușit conceptele prezentate în carte. Acest model ne-a oferit din ce în ce mai multe satisfacții. Am înțeles că parcurgem împreună această aventură. Chiar dacă nu ne înțeleg toate deciziile, copiii știu ce urmărim prin ele și care este rolul deciziilor în această etapă din viața lor.

Atunci când înțelegem și acceptăm cu bucurie rolurile de rege și regină ai căminului nostru, ne întipărim în minte faptul că ne pregătim copiii pentru a fi liderii de mâine. Un lider se formează învățând ce este dreptatea, ce reprezintă autoritatea

adevărată, cum să recunoască falsa autoritate și cum să respecte pe cei cu autoritate asupra sa.

Pajii și scutierii învățau aceste lucruri esențiale de la stăpânul sau stăpâna castelului și apoi de la cavalerii pe care îi slujeau. Iar copiii noștri le învață de la noi. Pajii învățau cum să slujească, să urmeze ordinele și cum să fie ascultători în treburile ce țineau de castel. Îndeplinirea acestor responsabilități și dobândirea abilităților enumerate mai sus nu erau doar modalități de a-i ține ocupați, ci reprezentau temelia întregii lor vieți, dezvoltându-le autocontrolul și învățându-i disciplina prin muncă.

O mare parte din această pregătire timpurie se desfășura sub supravegherea femeilor din castel. După ce deveneau scutieri, responsabilitatea de a-i pregăti era predată cavalerilor, care îi modelau și îi învățau arta de a fi bărbat și arta războiului.

Copiii au nevoie de acest fel de autoritate. La fel ca toți oamenii, au tendința de a opune rezistență în fața autorității. Oamenii vor să-și ia propriile decizii, să fie propriul lor stăpân (sau stăpână). Fiecare dintre noi are această predispoziție de a sfida autoritatea, iar tendința de a duce o existență egoistă se înfrânează prin educație.

Psihologul și expertul în parenting John Rosemond afirmă că în primele 18 luni din viața unui copil îi dăm impresia că este centrul universului, iar apoi ne petrecem următorii 18 ani convingându-l că nu este buricul pământului.* Dacă îți ajuți copiii să-și însușească aceste idei din primii ani, nu numai că vei avea o viață mai ușoară, ci îi și obișnuiești să învețe de la

* John Rosemond, *A Family of Value* (Kansas City: Andrews and McNeel, 1995).